

Rautalankaohje/kirjoitustaidon vastaus

KOKEEN YLEINEN TEEMA Esim. Onnellisuus	Tee vapaa miellekartta, johon kirjoitat kaiken mahdollisen mieleen tulevan teemasta. Pidä prosessi nopeana, älä sensuroi mitään. 10 min voi riittää riittää.
AIHE/TEHTÄVÄNANTO Esim.	Valitse aihe/tehtävänanto. Tee tästä aiheesta miellekarttaa/listaa.
NÄKÖKULMA	Mieti näkökulmaasi: Mitä tästä ajattelen? Rajaanko omaan elämään? <u>Varmista, ettei oma näkökulmasi ole identtinen tehtävänannon kanssa.</u> Vältä kulunutta ja itsestään selvää näkökulmaa. Jos et keksi omaa näkökulmaa, lue aineistoja - sieltä voi nousta näkökulmaidea. Aineistoissa on aina jokin näkökulma - sitä voi käyttää. Näkökulmasi täytyy selvitä lukijalle jo 1. kappaleessa. Kerro selvin sanoin
AINEISTOT	Lue aineistot läpi ja valitse kaksi, joita voi käyttää pohdintasi tukena. Voit joutua myös muokkaamaan näkökulmaa aineistojen mukaan...Sinun täytyy ikään kuin "keskustella" aineistojen kanssa ja liittää ne omaan ajatteluun. Esittele aineisto kunnollisesti ennen kuin otat siitä ajatuksia kommentoitavaksi. Erota tarkasti omat ajatukset aineiston ajatuksista. Hyödynnä aineistoja kunnolla pohtimalla niitä kokonaisuutena ja ottamalla joitakin yksityiskohtia käsittelyyn. P.S. Voit käyttää toista aineistoa pääaineistona, jota käsittelet enemmän, ja toinen voi olla mukana "kevyemmin". Aineistoviittausmalli Juhani Mykkänen pohtii kolumnissaan "xx" (yle.fi, 23.3.2024) nuorten kielitaidon heikkenemisen syitä. Jari Tervo hyökkää kolumnissaan "Valkoinen roskaväki" (HS, 2.12.2019) tervomaisen värikkääseen tyyliin rasismia vastaan. Tervo käsittelee erityisesti...
TYÖOTSIKKO/TEESI Esim. "Sukuni tarinat ovat opettaneet minulle paljon".	Muotoile suuntaa-antava työotsikko, josta näkyy selvästi, mistä kirjoitat. Työotsikossa näkyy kirjoituksesi teesi. <u>Tämä teesi sinun täytyy selvästi ilmaista lukijalle jo 1. kappaleessa.</u>

“Ystävät ja perhe tekevät minut onnelliseksi”	Palaa teesiisi myös lopussa. Työotsikko voi olla vaikkapa seuraavanlainen: “Sukuni ja erityisesti isoisäni ja isäni tarinat ovat vaikuttaneet paljon siihen, millainen nyt olen ja miten ajattelen”. Lopullinen otsikko voi olla vaikkapa “Kasvu lähtee juurista” tai “Suvun tarinat elämän eväinä”. Teesin voi muotoilla myös kysymykseksi: Mitä sukuni tarinat ovat opettaneet minulle?
ESIMERKIT	Mieti ainakin kolme esimerkkiä, joiden avulla voi pohtia ja elävöittää teesiäsi. Yksi voisi olla ns. kantava esimerkki (jolla esim. aloitat ja johon palaat vielä lopuksi). Lisäksi tarvitset pari muuta esimerkkiä. Esimerkit voivat olla omia kokemuksia ja havaintoja, muistoja, mediassa esillä olleita asioita, historian esimerkkejä, julkisuuden henkilöitä jne.
RAKENNESUUNNITELMA	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Suunnittele, mitä kirjoitat ja missä järjestyksessä - sisältöä tulisi saada noin seitsemään kappaleeseen. (5000 merkkiä pitää tulla yo-kokeessa)
VARMISTA!	-Onko otsikko osuva ja houkuttelee lukemaan? Ilmaiseeko se tekstisi pääajatuksen? Käsitteletkö otsikkosi/palaatko siihen vielä vaikkapa lopuksi? -Onko aloitus kiinnostava? Ei ympäröivä juttu -Sanotko oman teesisi selvästi viimeistään aloituskappaleen lopuksi? SIDOSTA KAPPALEET TOISIINSA (40 pisteen kriteeri) -Sidosta myös esittelyviittaus. Esim. <i>Näistä eri sukupolvien tarinoista kirjoittaa myös Jari Tervo esseessään.....</i> -Yksikään kappale ei saa alkaa yllättäen jollain uudella aiheella ilman kytköstä edelliseen. -Onko sinulla esimerkkejä (kantava esimerkki/idea) ja konkretiaa? = HAVAINNOLLISTAMINEN Tämä on pakollista esseessä. -Liitätkö lopetuksen aloitukseen (ympyrä sulkeutuu)? -Viittaatko lopussa vielä otsikkoosi ja sanotko teesistäsi jotain kokoavaa? LOPUSSA PALATAAN AINA ALKUUN -Oletko viitannut aineistoihin myös esittelyviittauksen

	ulkopuolella? Kaksi viittausta (esittelyviittaukset) on usein hiukan liian vähän. Lopussa voi vertailla aineistoja/tehdä synteessin - esim. niiden näkökulmista/eroista/yhtäläisyyksistä -Pitääkö argumentaatiosi? Pystytkö perustelemaan pääväitteesi? Onko sinulla kokemuksia ja tietoa aiheesta. Varo nappaamasta yleisiä "totuuksia" tai kuluneita hokemia teesiksesi. -Vältä itsestäänselvyyksien ja kuluneiden fraasien toistelemista. -Pysytkö näkökulmassasi ja otsikossasi. Kytke tekstiä otsikkoon koko ajan - tietoisesti!
--	--